

לאימהות חד-הוריות יש יותר זמן פנוי ויותר שעות שינה

מחקר חדש מצא שאימהות חד-הוריות מקדישות פחות זמן לעבודות הבית ויותר זמן לפנאי ולשינה לעומת אימהות בזוגיות. כאם חד-הורית, אני לא מופתעת

לארה בייזלון, סלייט 29.05.2019 15:00

שליש מהילדים בארה"ב חיים היום עם הורה לא נשוי (לעומת 15% ב-1968). בדרך כלל, ההתפתחות הזאת נראית כמו שינוי לרעה מבחינה חברתית. אימהות חד-הוריות (הכוונה לאמהות עם הסכם הורות משותפת או גרושות, בניגוד לאימהות יחידניות שמגדלות את ילדיהן ללא הורה נוסף) מוצגות כנשים טרודות, בודדות ואומללות, שנטל העבודה הקשה אינו מאפשר להן ליהנות מחייהן. אבל בפועל נקודת ההשקפה הזאת מנוגדת למה שאני מכירה מהשטח. ועתה מגיע גם מחקר חדש שתומך ברושם שאני מקבלת.

המחקר נקרא "מצב משפחתי וניצול הזמן על ידי אימהות". הוא נערך על ידי הסוציולוגיות האמריקאיות ג'ואנה פפין, ליאנה סאייר ולין קאספר. החוקרות התבוננו בנתונים שנאספו בקרב כ-23 אלף אימהות אמריקאיות - נשואות, פרודות, גרושות, אלמנות או חסרות בן זוג - בין הגילים 18-54, שחיו עם ילדים מתחת לגיל 13. הן חיטבו את כמות הזמן שהאימהות האלה הקדישו לעבודות בית, טיפול בילדים, שינה ופנאי.

והנה מה שהחוקרות מצאו: לאימהות חד-הוריות יש יותר זמן פנוי, הן מקדישות פחות שעות לעבודות בית, וישנות יותר מאימהות נשואות. האמת, בתור אם חד-הורית, התוצאות האלה אינן מפתיעות אותי כלל.

מתברר שגירושים משחררים נשים לא רק מיחסים הרוסים, אלא גם מהעבודה היומיומית הקשה שהיא מנת חלקן של אימהות. כשאת לבד ואיש לא רואה, אין צורך שיחשבו שאת תמיד מבשלת, רוחצת, מכבסת ומנקה ומתפנה לך זמן שהוקדש עד כה לנדנד, גם לילדים וגם לאביהם. כמה נשים מרגישות שהגבר שנישאו לו ואשר הציג את עצמו כבן זוג מתקדם, הפך להיות בן זוג מהדור הישן כשהתבקש לקחת חלק בעבודות הבית אחרי שנולדו הילדים? כמה נשים מרגישות שבמקום לנדנד לבעל ולקבל בסופו של דבר עבודה עשויה למחצה או עשויה רע, עדיף שהן כבר יסדרו את הבית/יקבעו תור לרופא/יכינו את הלזניה בעצמן? כמה מהנשים האלה, כמו בעליהן, עובדות במקביל גם במשרה מלאה?

פפין וחברותיה כותבות: "המעבר להורות אצל זוגות נשואים מגדיל את עבודות הבית ומשימות הטיפול בקרב האימהות ומקטין את עבודות הבית בקרב האבות, אפילו אצל זוגות שאצלם התקיימו דפוסי התנהגות שוויוניים לפני לידת ילד".

מהי הסיבה לכך? לפי המחקר, אחד הגורמים העיקריים הוא האופי "המגדרי" העקשן של נישואים הטרוסקסואליים, "שמגדיל את הדרישה לעבודות הבית וטיפול בילדים" המבוצעות על ידי נשים, על אף שגם הבעל וגם האשה עובדים שעות דומות ומקבלים משכורת דומה.

לעומת זאת, לאימהות חד-הוריות אין צורך או אפילו הזדמנות לבצע "ביצועים מגדריים". הן אולי הן לא סבורות שאימהות טובות נותנות עדיפות לכל דבר חוץ מאשר לעצמן. אולי כי אין טעם לשחק תפקיד אם אין קהל.

האם יתכן שחייהן של אימהות חד-הוריות הם מלאי סיפוק יותר מאשר יכלו חייהן להיות לו היו נשואות? מניסיוני התשובה היא כן. אבל תמיד חשבתי שהניסיון שלי הוא בערבון מוגבל כי יש לי תואר אקדמי, ואני עובדת בעבודה שבה אני מקבלת שכר המספיק לי לפרנס את משפחתי, אבל מה שהכי עוזר לי להיות שבעת רצון הוא שלילדי יש אב אוהב ומעורב, שלוקח אותם אליו 50% מהזמן ומתאים את עצמו לבקשותי לשנות ימים וסופי שבוע. עקב כך, חלק גדול מזמני אינו מוקדש להורות וזה מאפשר לי למלא מחדש את המצברים. לנשים רבות אין את המזל הזה, לפחות לא כשזה מגיע להשכלה, תעסוקה, שעות פנאי או לשותפות בהורות.

לכן, הופתעתי כשממצאי המחקר היו תקפים גם אם לא מתחשבים בהכנסות ובגזע. אנחנו מכירים את הנתונים: בדרך כלל, אימהות חד-הוריות הן עניות, לא לבנות, ועובדות בעבודה שאינה מתאימה להן. רבות מהן נחלצו מיחסים עם גברים שחדלו להשתתף כספית בהוצאות. אך אפילו הנשים האלה הקדישו פחות זמן לעבודות הבית ויותר זמן לשינה ולמשחק מאשר עמיתותיהן הנשואות. עובדה זו מוסברת בחלקה על ידי העובדה שאימהות חד-הוריות רבות גרות עם הורה, קרוב משפחה או מבוגר אחר, שככל הנראה מסייע בכל אלה. עורכות המחקר מתייחסות למצב הזה: "העניין הוא שיש לא רק זוג ידיים נוסף, אלא למי שייכות הידיים האלה". מתברר כי כשהאדם העוזר לאם החד-הורית איננו הבעל, היא יכולה לחלק את העבודה בלי להרגיש את לחצי "הביצועים המגדריים" שנשים חשות כשהן נשואות.

אם כך, הבה נלביש פנים חדשות על האימהות החד-הורית. אני חושבת שהפנים האלה דומים לוודקה מרטיני. לא הייתי בוחרת דווקא במשקה הזה, אבל התברר לי להפתעתי, שהוא טעים מאוד. כשאנשים שואלים אותי אם אני מתכננת להתחתן שוב או אפילו לגור עם מישהו, התשובה שלי נאמרת תמיד ישר ולעניין: לעזאזל, לא.

לכתבה בסלייט